

Waldemar Chrostowski

"Nostra aetate - 40 lat później". XVI
Symposium Teologiczne "Kościół a
Żydzi i Judaizm", Wydział
Teologiczny UMK, Toruń, 20 X 2005

Collectanea Theologica 76/2, 5-6

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WALDEMAR CHROSTOWSKI, WARSZAWA

**„NOSTRA AETATE – 40 LAT PÓŹNIEJ”.
XVI SYMPOZJUM TEOLOGICZNE „KOŚCIÓŁ A ŻYDZI
I JUDAIZM”, WYDZIAŁ TEOLOGICZNY UMK, TORUŃ, 20 X 2005**

W 2005 r. przypadła 40. rocznica ogłoszenia deklaracji II Soboru Watykańskiego o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich *Nostra aetate*. Przygotowania do rocznicowych obchodów rozpoczęły się za pontyfikatu Jana Pawła II, który kilka tygodni przed śmiercią, podczas spotkania z delegacją Fundacji „Pave the Way” (18 I 2005), stwierdził, że deklaracja ta „w znaczący sposób przyczyniła się do umocnienia dialogu żydowsko-katolickiego”. Drogę dialogu owocnie kontynuuje jego następca, papież Benedykt XVI. Refleksja nad znaczeniem soborowego dokumentu i jego aktualnym oddziaływaniem stała się w Polsce przedmiotem kilku debat i dyskusji, w które wpisuje się też XVI Sympozjum Teologiczne z cyklu „Kościół a Żydzi i judaizm”. Wzorem lat ubiegłych, zostało zorganizowane przez Zakład Dialogu Katolicko-Judaistycznego na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz Zakład Egzegezy i Teologii Biblijnej na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu we współpracy z Komitetem Episkopatu Polski do spraw Dialogu z Judaizmem. Tradycja tych sympozjów została zapoczątkowana w 1989 r. i nie ma w Polsce, a nawet w Europie, innej tak żywej inicjatywy z zakresu dialogu katolicko-żydowskiego.

Otwarcia sympozjum, które odbyło się w Auli Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu, dokonał ks. dr Dariusz K o t e c k i, prodziekan Wydziału Teologicznego UMK. Wskazał trzy płaszczyzny, na których rola deklaracji *Nostra aetate* jest szczególnie widoczna: 1. podkreślenie więzi Kościoła z narodem żydowskim, 2. właściwe objaśnianie kwestii odpowiedzialności za śmierć Jezusa, 3. potępienie antysemityzmu. Prelegentów i uczestników powitał bp Józef S z a m o c k i, biskup pomocniczy toruński. Obradom przewodni-

czył prof. dr hab. Michał W o j c i e c h o w s k i z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, znany biblista i jedna z prominentnych postaci dialogu międzyreligijnego w naszym kraju.

Na toruńskie sympozjum złożyły się trzy wystąpienia: *Żydzi i judaizm w nauczaniu Jana Pawła II* (dr hab. Eugeniusz S a k o w i c z, prof. UKSW), „*Nostra aetate*” jako wyzwanie dla pedagogii chrześcijańskiej (ks. dr hab. Jerzy B a g r o w i c z, UMK, pierwszy dziekan utworzonego w 2001 r. na UMK Wydziału Teologicznego) oraz *Żydzi i judaizm w nauczaniu Benedykta XVI* (ks. prof. dr hab. Waldemar C h r o s t o w s k i, UKSW i UMK). Tekst pierwszego referatu został zamieszczony na łamach półrocznika „Maqom. Biuletyn Zakładu Dialogu Katolicko-Judaistycznego” 2/2005, natomiast teksty dwóch pozostałych w niniejszym numerze „Collectanea Theologica”.

Po referatach wywiązała się ożywiona dyskusja. Zabrał głos m.in. bp Bronisław D e m b o w s k i, biskup senior diecezji włocławskiej, przypominając postulat poprawy i dopracowania not objaśniających i śródtytułów w niektórych miejscach Biblii Tysiąclecia. Wyrażano pogląd, że wciąż mało znane są posoborowe dokumenty i nauczanie papieży. Zmianom na korzyść sprzyja najnowsza książka *Żydzi i judaizm w nauczaniu Jana Pawła II 1978-2005*, zbierająca wszystkie odnośne wypowiedzi papieża z Polski. Jeden z dyskutantów zwrócił uwagę, że ogłoszenie soborowej deklaracji przypadło w dniu św. Judy Tadeusza, co – zważywszy, że jest to patron od spraw beznadziejnych – sprzyja patrzeniu z pewnym optymizmem na wzajemne kontakty.

W sympozjum uczestniczyło ponad dwieście osób. Przeważali wykładowcy i alumni toruńskiego oraz włocławskiego seminarium duchownego, studenci teologii na UMK i UKSW, nie zabrakło także przedstawicieli innych wyznań chrześcijańskich. Klimat Torunia, z jego wspianiałymi tradycjami ekumenizmu i dialogu, stanowi znakomity kontekst dla tego rodzaju debat. Mają one charakter wewnętrzniechrześcijański, ponieważ czas coraz bardziej potwierdza, że potrzebny jest „dialog o dialogu” jako warunek prawdziwego powodzenia kontaktów z wyznawcami innych religii. Podsumowania obrad dokonał bp J. Szamocki, który podkreślił wagę i celowość spotkań, na których trudna problematyka poruszana jest rzeczowo i kompetentnie.

ks. Waldemar CHROSTOWSKI